

TIPS VID TRÄNING

Vad vi har lärt oss från boken:

Övning ger färdighet – Lek och lärande för små barn med autism och andra inlärningssvårigheter

BAKGRUND

När vår son var ungefär tre år önskade vi föräldrar att själva försöka träna med honom hemma likt de övningar en gör i IBT/MII. Vi läste allt vi kunde komma över i olika forum på nätet men det som hjälpte oss allra mest var boken *Övning ger färdighet - Lek och lärande för små barn med autism och andra inlärningssvårigheter*¹ skriven av Birgitta Spjut och Ulla Lindahl. I skrivande stund säljs dessvärre boken inte längre, men författarna själva samt vi hoppas att något förlag ser möjligheterna i att ge ut denna bok och börjar ge ut den igen.

Det som vi tagit med oss, efter att ha lusläst boken flertalet gånger samt genomfört träning med vår son, har vi försökt sammanfatta här.

- Barn med autism kan inte förväntas ta till sig kunskap genom att passivt ta emot, ej heller genom att spontant imitera.
- Att arbeta i en-till-en-situation är i början som regel nödvändigt, för att hjälpa barnet att fokusera på en person och öka dess koncentration på uppgiften.
- Syftet är att skapa förutsättningarna för "att lära sig att lära".
- Viktigt att arbeta med fokus på felfri inläring. Att göra fel gagnar inte inläringen. Det betyder att du tydligt och mjukt avbryter ett felaktigt svar och avleder barnet från att upprepa felaktigheter så snart som möjligt.
- Ge enkla och tydliga instruktioner.
- Var uppmärksam på vilken nivå ditt barn fungerar. Hoppa inte över färdigheter som ditt barn endast slumpvis behärskar, det är på denna nivå du skall starta. Varva både uppgifter som barnet tycker är enkla och uppgifter som är en utmaning för barnet.
- Förstärkning används för att genom en slags belöning skapa en yttre motivation som ger de bästa förutsättningarna för inläring.
- De strukturerade träningspassen skall varvas med små lekstunder. För att barnet ska känna lust till att lära, är det viktigt med rätt kravnivå.
- Gör återkommande kontroller av att barnet inte glömmer en färdighet som det en gång bemästrat.

¹ Spjut Jansson, B., Lindahl, U. (2016). *Övning ger färdighet*.

FÖRSTÄRKNING

- Förstärkare är en konsekvens som ges direkt efter ett svar eller en reaktion som får till följd att beteendet ökar i liknande situationer i framtiden. Förstärkning är därför en av de mest kritiska faktorerna i inlärning.
- Du behöver ha tillgång till många förstärkare och kunna planera för att variera dessa fortlöpande.
- Sök hela tiden nya förstärkare som väcker barnets intresse såsom spännande leksaker.
- Ansträngande och svåra beteenden kräver kraftfullare förstärkare än beteenden som är lättare att utföra.
- När man börjar lära in en ny förmåga ska varje försök till rätt respons förstärkas. Benäm i början det som barnet gör. Detta hjälper barnet att förstå vad som förstärks.
- Konkreta förstärkare kombineras alltid med uppmärksamhet och beröm. Målet är hela tiden att få barnet att uppskatta naturliga förstärkare såsom beröm och samvaro med andra.
- Använd aldrig förstärkning som en muta genom att i förväg tala om för barnet vad de får om de uppvisar det önskade beteendet.

PROMT

- En prompt är en aktiv handling från den vuxne för att stödja barnet till rätt svar eller reaktion redan från första försöket. Vi ökar på detta sätt barnets inlärningstakt och kan minska dess frustration. Exempel: tar barnets arm och för barnets arm i den riktning du önskar.

TEMPO

- För att uppehålla barnets uppmärksamhet behöver du vara lyhörd för vilket tempo som krävs.
- För högt tempo skapar förvirring och kaos, men för lågt tempo skapar ouppmärksamhet.
- Varje steg i träningen behöver vara väl förberedda. Undvik uppehåll för att leta efter material.